

Zadośćuczynienia (stany wegetatywne) - najlepsze metody wyznaczania rezerw

Łukasz Licznerski

KPMG

11 grudnia 2018 r.

Seminarium Polskiej Izby Ubezpieczeń

„Zamknięcie Roku 2018”

Zadośćuczynienia za spowodowanie ciężkiego i trwałego uszczerbku na zdrowiu Podstawy prawne

Odszkodowanie za szkody osobowe

Zgodnie z art. 444 sprawca, który doprowadził do uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia innej osoby obowiązany jest do naprawienia szkody w postaci:

- zwrotu kosztów leczenia
- pokrycia kosztów przyuczenia do innego zawodu
- renty, jeżeli poszkodowany utracił całkowicie lub częściowo zdolność do pracy

Zgodnie z art. 445 sprawca, który doprowadził do uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia

- sąd może przyznać poszkodowanemu odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę

Zgodnie z art. 446 sprawca, który doprowadził do zgonu innej osoby obowiązany jest do naprawienia szkody w postaci:

- zwrotu kosztów leczenia i kosztów pogrzebu
- renty dla osób zależnych finansowo od zmarłego
- odszkodowania dla najbliższych członków rodziny zmarłego w wyniku pogorszenia się ich sytuacji życiowej.
- **zadośćuczynienia dla najbliższych członków rodziny zmarłego za doznaną krzywdę**

Odszkodowanie za naruszenie dobra osobistego

Od dnia 28 grudnia 1996 r.

zgodnie z art. 448 w razie naruszenia dobra osobistego sąd może przyznać temu, czyje dobro osobiste zostało naruszone, odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę.

Uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego

W dniu 27 marca 2018 r. Sąd Najwyższy w składzie siedmiu sędziów podjął dwie uchwały w sprawach o sygnaturach:

- III CZP 36/17 na wniosek Rzecznika Finansowego
- III CZP 60/17 w związku ze skargą kasacyjną od wyroku sądu apelacyjnego
- III CZP 69/17 na wniosek Komisji Nadzoru Finansowego

We wszystkich tych uchwałach Sąd Najwyższy postanowił:

„Sąd może przyznać zadośćuczynienie za krzywdę osobom najbliższym poszkodowanego, który na skutek czynu niedozwolonego doznał ciężkiego i trwałego uszczerbku na zdrowiu.”

Uzasadnienie uchwały

W uzasadnieniu można znaleźć następujące wskazówki dotyczące orzekania:

- więź rodzinna oraz więź emocjonalna
- całkowite zerwanie więzi
- skrajnie ciężkie przypadki uszczerbku na zdrowiu
- wcześniejsze istnienie szczególnej więzi
- możliwość roszczenia przypadków, które zaszły przed podjęciem uchwały

Porównanie zadośćuczynień za szkody osobowe

Podobieństwa

- tylko dla najbliższych członków rodziny
- niezależnie od innych odszkodowań
- odpowiednia kwota pieniężna

Różnice

Zadośćuczynienie za zgon (art. 446 par. 4)

- brak konieczności wykazania zawinionego działania sprawcy
- brak konieczności dowodu uprzedniego istnienia szczególnej więzi między roszcującym, a poszkodowanym
- brak konieczności dowodu, że doszło do naruszenia dobra osobistego w postaci więzi bliskości

Zadośćuczynienie za uszczerbek na zdrowiu (art. 448)

- konieczność wykazania zawinionego działania sprawcy
- konieczność dowodu uprzedniego istnienia szczególnej więzi między roszcującym, a poszkodowanym
- konieczność dowodu, że doszło do naruszenia dobra osobistego w postaci więzi bliskości

Późniejsze orzecznictwo Sądu Najwyższego

Przykłady późniejszego orzecznictwa, po uchwałach SN z dnia 27 marca 2018 r. :

- Sygn. akt V CSK 159/18 (17 maja 2018 r.)
- Sygn. akt I CSK 472/16 (15 czerwca 2018 r.)
- Sygn. akt II CSK 233/17 (6 lipca 2018 r.)

Wyroki w powyższych sprawach wskazują, że linia orzecznictwa wciąż nie jest jeszcze ugruntowana oraz konieczne jest indywidualne rozpatrywanie poszczególnych przypadków.

Metody wyceny rezerw

Wycena zobowiązań

W związku z wykładnią Sądu Najwyższego konieczna jest korekta rezerw szkodowych uwzględniająca roszczenia z art. 448 kc. o zadośćuczynienie za naruszenie dobra osobistego w postaci więzi z członkiem najbliższej rodziny poprzez spowodowanie trwałego i ciężkiego uszczerbku na zdrowiu.

Najważniejsze fakty:

- korekta dotyczy zdarzeń zgłoszonych i niezgłoszonych z ubezpieczenia OC, jeżeli doszło do uszczerbku na zdrowiu
- okres przedawnienia do 20 lat od daty zdarzenia (art. 442 § 2 kc.)
- krąg roszczących podobny jak w przypadku zadośćuczynień za zgon
- brak danych o częstości przypadków skutkujących zasądzeniem zadośćuczynienia i wysokości zasądzonych kwot

Proponowane metody

Możliwe metody wyceny rezerwy:

- wycena na podstawie pełnych danych: dane o rentach (w tym o rentach z tytułu uszczerbku na zdrowiu) oraz dane o zadośćuczynieniach za zgon – dla zakładów ubezpieczeń dysponujących dostatecznie dużym zbiorem danych o rentach
- wycena na podstawie ograniczonych danych: wyłącznie dane o zadośćuczynieniach za zgon – dla zakładów ubezpieczeń nie dysponujących dostatecznie dużym zbiorem danych o rentach, bądź danych niewystarczającej jakości

Metody wyceny rezerw

Wycena na podstawie pełnych danych

Wycena na podstawie pełnych danych – schemat

Rok zdarzenia	Liczba rent zgłoszonych	Liczba tr. uszkodzeń	Udział %	Liczba rent IBNR	Liczba tr. uszkodzeń IBNR	Ostateczna liczba tr. uszkodzeń	Liczba roszczeniowych	Średnie roszczenie	Prawdopodobieństwo zgłoszenia	Ostateczna wartość szkód
2003	500	15	3,00%	0	0,0	15,0	4	35 000	55%	1 155 000
2004	485	15	3,09%	10	0,3	15,3	4	35 000	58%	1 242 360
2005	470	14	2,98%	20	0,6	14,6	4	35 000	61%	1 246 840
2006	455	14	3,08%	30	0,9	14,9	4	35 000	64%	1 335 040
2007	440	13	2,95%	40	1,2	14,2	4	35 000	67%	1 331 960
2008	425	13	3,06%	50	1,5	14,5	4	35 000	70%	1 421 000
2009	410	12	2,93%	60	1,8	13,8	4	35 000	73%	1 410 360
2010	395	12	3,04%	70	2,1	14,1	4	35 000	76%	1 500 240
2011	380	11	2,89%	80	2,4	13,4	4	35 000	79%	1 482 040
2012	365	11	3,01%	90	2,7	13,7	4	35 000	82%	1 572 760
2013	350	11	3,14%	100	3,0	14,0	4	35 000	85%	1 666 000
2014	335	10	2,99%	110	3,3	13,3	4	35 000	88%	1 638 560
2015	320	10	3,13%	120	3,6	13,6	4	35 000	91%	1 732 640
2016	305	9	2,95%	130	3,9	12,9	4	35 000	94%	1 697 640
2017	290	9	3,10%	140	4,2	13,2	4	35 000	97%	1 792 560
2018	275	8	2,91%	150	4,5	12,5	4	35 000	100%	1 750 000

Total	6 200	187	3,00%	1 200	36	223	23 975 000			
-------	-------	-----	-------	-------	----	-----	------------	--	--	--

*) wartości przykładowe;

**) zakład ubezpieczeń powinien obliczyć / ustalić te wartości na podstawie własnych analiz

Wycena na podstawie pełnych danych – wyjaśnienie (1/10)

*) wartości przykładowe

Rok zdarzenia	Liczba rent zgłoszonych	Liczba tr. uszczerków	Udział %	Liczba rent IBNR	Liczba tr. uszczerbków IBNR	Ostateczna liczba tr. uszczerbków	Liczba roszczących	Prawd. zgłoszenia	Prawd. zgłoszenia	Ostateczna wartość szkód
2003	500	15	3,00%	0	0,0	15,0	4	35 000	55%	1 155 000
2004	485	15	3,09%	10	0,3	15,3	4	35 000	58%	1 242 360
2005	470	14	2,98%	20	0,6	14,6	4	35 000	61%	1 246 840
2006	455	14	3,08%	30	0,9	14,9	4	35 000	64%	1 335 040
2007	440	13	2,95%	40	1,2	14,2	4	35 000	67%	1 331 960
2008	425	13	3,06%	50	1,5	14,5	4	35 000	70%	1 421 000
2009	410	12	2,93%	60	1,8	13,8	4	35 000	73%	1 410 360
2010	395	12	3,04%	70	2,1	14,1	4	35 000	76%	1 500 240
2011	380	11	2,89%	80	2,4	13,4	4	35 000	79%	1 482 040
2012	365	11	3,01%	90	2,7	13,7	4	35 000	82%	1 572 760
2013	350	11	3,14%	100	3,0	14,0	4	35 000	85%	1 666 000
2014	335	10	2,99%	110	3,3	13,3	4	35 000	88%	1 638 560
2015	320	10	3,13%	120	3,6	13,6	4	35 000	91%	1 732 640
2016	305	9	2,95%	130	3,9	12,9	4	35 000	94%	1 697 640
2017	290	9	3,10%	140	4,2	13,2	4	35 000	97%	1 792 560
2018	275	8	2,91%	150	4,5	12,5	4	35 000	100%	1 750 000

Total	6 200	187	3,00%	1 200	36	223	23 975 000			
-------	-------	-----	-------	-------	----	-----	------------	--	--	--

Liczba poszkodowanych z przyznaną rentą (liczba rentobiorców) – do oszacowania można użyć danych o rentach z tytułu uszczerbku na zdrowiu, bądź też wszystkich typach rent. Do analizy powinno się wziąć liczbę poszkodowanych (rentobiorców) z ostatnich 20 lat szkodowych, zarówno dla rent aktywnych, jak i już zakończonych.

Wycena na podstawie pełnych danych – wyjaśnienie (2/10)

*) wartości przykładowe

Rok zdarzenia	Liczba rent zgłoszonych	Liczba tr. uszczerków	Udział %	Liczba rent IBNR	Liczba tr. uszczerbków IBNR	Ostateczna liczba tr. uszczerbków	Liczba roszcujących	Średnie roszczenie	Prawd. zgłoszenia	Ostateczna wartość szkód
2003	500	15	3,00%	0	0,0	15,0	4	35 000	55%	1 155 000
2004	485	15	3,09%	10	0,3	15,3	4	35 000	58%	1 242 360
2005	470	14	2,98%	20	0,6	14,6	4	35 000	61%	1 246 840
2006	455	14	3,08%	30	0,9	14,9	4	35 000	64%	1 335 040
2007	440	13	2,95%	40	1,2	14,2	4	35 000	67%	1 331 960
2008	425	13	3,06%	50	1,5	14,5	4	35 000	70%	1 421 000
2009	410	12	2,93%	60	1,8	13,8	4	35 000	73%	1 410 360
2010	395	12	3,04%	70	2,1	14,1	4	35 000	76%	1 500 240
2011	380	11	2,89%	80	2,4	13,4	4	35 000	79%	1 482 040
2012	365	11	3,01%	90	2,7	13,7	4	35 000	82%	1 572 760
2013	350	11	3,14%	100	3,0	14,0	4	35 000	85%	1 666 000
2014	335	10	2,99%	110	3,3	13,3	4	35 000	88%	1 638 560
2015	320	10	3,13%	120	3,6	13,6	4	35 000	91%	1 732 640
2016	305	9	2,95%	130	3,9	12,9	4	35 000	94%	1 697 640
2017	290	9	3,10%	140	4,2	13,2	4	35 000	97%	1 792 560
2018	275	8	2,91%	150	4,5	12,5	4	35 000	100%	1 750 000

Total	6 200	187	3,00%	1 200	36	223
-------	-------	-----	-------	-------	----	-----

23 975 000

Liczba najcięższych przypadków – na podstawie analizy dokumentacji szkodowej zgłoszonych przypadków (losowo wybranej próbki lub całości) należy zidentyfikować przypadki najcięższe, które będą mogły stanowić podstawę do zasądzenia zadośćuczynienia. Z uwagi na niewielkie doświadczenia na rynku zakład ubezpieczeń musi sam określić kryteria. Można także przeprowadzić analizę zgłoszonych roszczeń, ale ta opcja jest mało wiarygodna, ponieważ nieznany jest przyszły rozwój.

Wycena na podstawie pełnych danych – wyjaśnienie (3/10)

*) wartości przykładowe

Rok zdarzenia	Liczba rent zgłoszonych	Liczba tr. uszczerbków	Udział %	Liczba rent IBNR	Liczba tr. uszczerbków IBNR	Ostateczna liczba tr. uszczerbków	Liczba roszczących	Średnie roszczenie	Prawd. zgłoszenia	Ostateczna wartość szkód
2003	500	15	3,00%	0	0,0	15,0	4	35 000	55%	1 155 000
2004	485	15	3,09%	10	0,3	15,3	4	35 000	58%	1 242 360
2005	470	14	2,98%	20	0,6	14,6	4	35 000	61%	1 246 840
2006	455	14	3,08%	30	0,9	14,9	4	35 000	64%	1 335 040
2007	440	13	2,95%	40	1,2	14,2	4	35 000	67%	1 331 960
2008	425	13	3,06%	50	1,5	14,5	4	35 000	70%	1 421 000
2009	410	12	2,93%	60	1,8	13,8	4	35 000	73%	1 410 360
2010	395	12	3,04%	70	2,1	14,1	4	35 000	76%	1 500 240
2011	380	11	2,89%	80	2,4	13,4	4	35 000	79%	1 482 040
2012	365	11	3,01%	90	2,7	13,7	4	35 000	82%	1 572 760
2013	350	11	3,14%	100	3,0	14,0	4	35 000	85%	1 666 000
2014	335	10	2,99%	110	3,3	13,3	4	35 000	88%	1 638 560
2015	320	10	3,13%	120	3,6	13,6	4	35 000	91%	1 732 640
2016	305	9	2,95%	130	3,9	12,9	4	35 000	94%	1 697 640
2017	290	9	3,10%	140	4,2	13,2	4	35 000	97%	1 792 560
2018	275	8	2,91%	150	4,5	12,5	4	35 000	100%	1 750 000

Total	6 200	187	3,00%	1 200	36	223	23 975 000			
-------	-------	-----	-------	-------	----	-----	------------	--	--	--

Udział najcięższych przypadków – stosunek liczby najcięższych przypadków do liczby rent (rentobiorców) zgłoszonych.

Wycena na podstawie pełnych danych - wyjaśnienie (4/10)

*) wartości przykładowe

Rok zdarzenia	Liczba rent zgłoszonych	Liczba tr. uszczerbków	Udział %	Liczba rent IBNR	Liczba tr. uszczerbków IBNR	Ostateczna liczba tr. uszczerbków	Liczba roszcujących	Średnie roszczenie	Prawd. zgłoszenia	Ostateczna wartość szkód
2003	500	15	3,00%	0	0,0	15,0	4	35 000	55%	1 155 000
2004	485	15	3,09%	10	0,3	15,3	4	35 000	58%	1 242 360
2005	470	14	2,98%	20	0,6	14,6	4	35 000	61%	1 246 840
2006	455	14	3,08%	30	0,9	14,9	4	35 000	64%	1 335 040
2007	440	13	2,95%	40	1,2	14,2	4	35 000	67%	1 331 960
2008	425	13	3,06%	50	1,5	14,5	4	35 000	70%	1 421 000
2009	410	12	2,93%	60	1,8	13,8	4	35 000	73%	1 410 360
2010	395	12	3,04%	70	2,1	14,1	4	35 000	76%	1 500 240
2011	380	11	2,89%	80	2,4	13,4	4	35 000	79%	1 482 040
2012	365	11	3,01%	90	2,7	13,7	4	35 000	82%	1 572 760
2013	350	11	3,14%	100	3,0	14,0	4	35 000	85%	1 666 000
2014	335	10	2,99%	110	3,3	13,3	4	35 000	88%	1 638 560
2015	320	10	3,13%	120	3,6	13,6	4	35 000	91%	1 732 640
2016	305	9	2,95%	130	3,9	12,9	4	35 000	94%	1 697 640
2017	290	9	3,10%	140	4,2	13,2	4	35 000	97%	1 792 560
2018	275	8	2,91%	150	4,5	12,5	4	35 000	100%	1 750 000
Total	6 200	187	3,00%	1 200	36	223				23 975 000

Liczba rent (rentobiorców) IBNR – oszacowana przez Spółkę liczba przyszłych zgłoszeń rent (rentobiorców) - IBNR

Wycena na podstawie pełnych danych – wyjaśnienie (5/10)

*) wartości przykładowe

Rok zdarzenia	Liczba rent zgłoszonych	Liczba tr. uszczerbków	Udział %	Liczba rent IBNR	Liczba tr. uszczerbków IBNR	Ostateczna liczba tr. uszczerbków	Liczba roszczących	Średnie roszczenie	Prawd. zgłoszenia	Ostateczna wartość szkód
2003	500	15	3,00%	0	0,0	15,0	4	35 000	55%	1 155 000
2004	485	15	3,09%	10	0,3	15,3	4	35 000	58%	1 242 360
2005	470	14	2,98%	20	0,6	14,6	4	35 000	61%	1 246 840
2006	455	14	3,08%	30	0,9	14,9	4	35 000	64%	1 335 040
2007	440	13	2,95%	40	1,2	14,2	4	35 000	67%	1 331 960
2008	425	13	3,06%	50	1,5	14,5	4	35 000	70%	1 421 000
2009	410	12	2,93%	60	1,8	13,8	4	35 000	73%	1 410 360
2010	395	12	3,04%	70	2,1	14,1	4	35 000	76%	1 500 240
2011	380	11	2,89%	80	2,4	13,4	4	35 000	79%	1 482 040
2012	365	11	3,01%	90	2,7	13,7	4	35 000	82%	1 572 760
2013	350	11	3,14%	100	3,0	14,0	4	35 000	85%	1 666 000
2014	335	10	2,99%	110	3,3	13,3	4	35 000	88%	1 638 560
2015	320	10	3,13%	120	3,6	13,6	4	35 000	91%	1 732 640
2016	305	9	2,95%	130	3,9	12,9	4	35 000	94%	1 697 640
2017	290	9	3,10%	140	4,2	13,2	4	35 000	97%	1 792 560
2018	275	8	2,91%	150	4,5	12,5	4	35 000	100%	1 750 000
Total	6 200	187	3,00%	1 200	36,0	223				23 975 000

Liczba najcięższych przypadków IBNR – oczekiwana liczba najcięższych przypadków w rentach, które zostaną zgłoszone w przyszłości. Dana wielkość może zostać wyznaczona poprzez zastosowanie historycznego obserwowanego udziału % najcięższych przypadków do liczby rent IBNR.

Wycena na podstawie pełnych danych – wyjaśnienie (6/10)

*) wartości przykładowe

Rok zdarzenia	Liczba rent zgłoszonych	Liczba tr. uszkodzeń	Udział %	Liczba rent IBNR	Liczba tr. uszkodzeń IBNR	Ostateczna liczba tr. uszkodzeń	Liczba roszcujących	Średnie roszczenie	Prawd. zgłoszenia	Ostateczna wartość szkód
2003	500	15	3,00%	0	0	15	4	35 000	55%	1 155 000
2004	485	15	3,09%	10	0	15	4	35 000	58%	1 242 360
2005	470	14	2,98%	20	0	15	4	35 000	61%	1 246 840
2006	455	14	3,08%	30	1	15	4	35 000	64%	1 335 040
2007	440	13	2,95%	40	1	14	4	35 000	67%	1 331 960
2008	425	13	3,06%	50	2	15	4	35 000	70%	1 421 000
2009	410	12	2,93%	60	2	14	4	35 000	73%	1 410 360
2010	395	12	3,04%	70	2	14	4	35 000	76%	1 500 240
2011	380	11	2,89%	80	2	13	4	35 000	79%	1 482 040
2012	365	11	3,01%	90	3	14	4	35 000	82%	1 572 760
2013	350	11	3,14%	100	3	14	4	35 000	85%	1 666 000
2014	335	10	2,99%	110	3	13	4	35 000	88%	1 638 560
2015	320	10	3,13%	120	4	14	4	35 000	91%	1 732 640
2016	305	9	2,95%	130	4	13	4	35 000	94%	1 697 640
2017	290	9	3,10%	140	4	13	4	35 000	97%	1 792 560
2018	275	8	2,91%	150	5	13	4	35 000	100%	1 750 000
Total	6 200	187	3,00%	1 200	36	223				23 975 000

Ostateczna liczba najcięższych przypadków – Liczba zidentyfikowanych najcięższych przypadków w rentach zgłoszonych + oczekiwana liczba najcięższych przypadków w rentach IBNR

Wycena na podstawie pełnych danych – wyjaśnienie (7/10)

*) wartości przykładowe

Rok zdarzenia	Liczba rent zgłoszonych	Liczba tr. uszczerków	Udział %	Liczba rent IBNR	Liczba tr. uszczerków IBNR	Ostateczna liczba tr. uszczerków	Liczba roszcujących	Średnie roszczenie	Prawd. zgłoszenia	Ostateczna wartość szkód
2003	500	15	3,00%	0	0,0	15,0	4	35 000	55%	1 155 000
2004	485	15	3,09%	10	0,3	15,3	4	35 000	58%	1 242 360
2005	470	14	2,98%	20	0,6	14,6	4	35 000	61%	1 246 840
2006	455	14	3,08%	30	0,9	14,9	4	35 000	64%	1 335 040
2007	440	13	2,95%	40	1,2	14,2	4	35 000	67%	1 331 960
2008	425	13	3,06%	50	1,5	14,5	4	35 000	70%	1 421 000
2009	410	12	2,93%	60	1,8	13,8	4	35 000	73%	1 410 360
2010	395	12	3,04%	70	2,1	14,1	4	35 000	76%	1 500 240
2011	380	11	2,89%	80	2,4	13,4	4	35 000	79%	1 482 040
2012	365	11	3,01%	90	2,7	13,7	4	35 000	82%	1 572 760
2013	350	11	3,14%	100	3,0	14,0	4	35 000	85%	1 666 000
2014	335	10	2,99%	110	3,3	13,3	4	35 000	88%	1 638 560
2015	320	10	3,13%	120	3,6	13,6	4	35 000	91%	1 732 640
2016	305	9	2,95%	130	3,9	12,9	4	35 000	94%	1 697 640
2017	290	9	3,10%	140	4,2	13,2	4	35 000	97%	1 792 560
2018	275	8	2,91%	150	4,5	12,5	4	35 000	100%	1 750 000

Total	6 200	187	3,00%	1 200	36	223
-------	-------	-----	-------	-------	----	-----

23 975 000

Oczekiwana liczba roszcujących do jednego poszkodowanego – liczba członków najbliższej rodziny, którzy uzyskają zadośćuczynienie. Założenie, które powinno zostać wyznaczone przez Zakład Ubezpieczeń.

Wycena na podstawie pełnych danych – wyjaśnienie (8/10)

*) wartości przykładowe

Rok zdarzenia	Liczba rent zgłoszonych	Liczba tr. uszczerków	Udział %	Liczba rent IBNR	Liczba tr. uszczerbków IBNR	Ostateczna liczba tr. uszczerbków	Liczba roszczących	Średnie roszczenie	Prawd. zgłoszenia	Ostateczna wartość szkód
2003	500	15	3,00%	0	0,0	15,0	4	35 000	55%	1 155 000
2004	485	15	3,09%	10	0,3	15,3	4	35 000	58%	1 242 360
2005	470	14	2,98%	20	0,6	14,6	4	35 000	61%	1 246 840
2006	455	14	3,08%	30	0,9	14,9	4	35 000	64%	1 335 040
2007	440	13	2,95%	40	1,2	14,2	4	35 000	67%	1 331 960
2008	425	13	3,06%	50	1,5	14,5	4	35 000	70%	1 421 000
2009	410	12	2,93%	60	1,8	13,8	4	35 000	73%	1 410 360
2010	395	12	3,04%	70	2,1	14,1	4	35 000	76%	1 500 240
2011	380	11	2,89%	80	2,4	13,4	4	35 000	79%	1 482 040
2012	365	11	3,01%	90	2,7	13,7	4	35 000	82%	1 572 760
2013	350	11	3,14%	100	3,0	14,0	4	35 000	85%	1 666 000
2014	335	10	2,99%	110	3,3	13,3	4	35 000	88%	1 638 560
2015	320	10	3,13%	120	3,6	13,6	4	35 000	91%	1 732 640
2016	305	9	2,95%	130	3,9	12,9	4	35 000	94%	1 697 640
2017	290	9	3,10%	140	4,2	13,2	4	35 000	97%	1 792 560
2018	275	8	2,91%	150	4,5	12,5	4	35 000	100%	1 750 000

Total	6 200	187	3,00%	1 200	36	223
-------	-------	-----	-------	-------	----	-----

23 975 000

Przeciętna kwota odszkodowania dla jednego roszczącego – wartość zadośćuczynienia dla jednego roszczącego. Założenie, które powinno zostać wyznaczone przez Zakład Ubezpieczeń.

Wycena na podstawie pełnych danych – wyjaśnienie (9/10)

*) wartości przykładowe

Rok zdarzenia	Liczba rent zgłoszonych	Liczba tr. uszczerbków	Udział %	Liczba rent IBNR	Liczba tr. uszczerbków IBNR	Ostateczna liczba tr. uszczerbków	Liczba roszcujących	Średnie roszczenie	Prawd. zgłoszenia	Ostateczna wartość szkód
2003	500	15	3,00%	0	0,0	15,0	4	35 000	55%	1 155 000
2004	485	15	3,09%	10	0,3	15,3	4	35 000	58%	1 242 360
2005	470	14	2,98%	20	0,6	14,6	4	35 000	61%	1 246 840
2006	455	14	3,08%	30	0,9	14,9	4	35 000	64%	1 335 040
2007	440	13	2,95%	40	1,2	14,2	4	35 000	67%	1 331 960
2008	425	13	3,06%	50	1,5	14,5	4	35 000	70%	1 421 000
2009	410	12	2,93%	60	1,8	13,8	4	35 000	73%	1 410 360
2010	395	12	3,04%	70	2,1	14,1	4	35 000	76%	1 500 240
2011	380	11	2,89%	80	2,4	13,4	4	35 000	79%	1 482 040
2012	365	11	3,01%	90	2,7	13,7	4	35 000	82%	1 572 760
2013	350	11	3,14%	100	3,0	14,0	4	35 000	85%	1 666 000
2014	335	10	2,99%	110	3,3	13,3	4	35 000	88%	1 638 560
2015	320	10	3,13%	120	3,6	13,6	4	35 000	91%	1 732 640
2016	305	9	2,95%	130	3,9	12,9	4	35 000	94%	1 697 640
2017	290	9	3,10%	140	4,2	13,2	4	35 000	97%	1 792 560
2018	275	8	2,91%	150	4,5	12,5	4	35 000	100%	1 750 000

Total	6 200	187	3,00%	1 200	36	223
-------	-------	-----	-------	-------	----	-----

23 975 000

Prawdopodobieństwo zgłoszenia / przyznania roszczenia – wartość reprezentująca oczekiwania Spółki co do poziomu zgłaszania się roszczeń i/lub poziomu zasądzania roszczeń.

Wycena na podstawie pełnych danych – wyjaśnienie (10/10)

*) wartości przykładowe

Rok zdarzenia	Liczba rent zgłoszonych	Liczba tr. uszczerbków	Udział %	Liczba rent IBNR	Liczba tr. uszczerbków IBNR	Ostateczna liczba tr. uszczerbków	Liczba roszcujących	Średnie roszczenie	Prawd. zgłoszenia	Ostateczna wartość szkód
2003	500	15	3,00%	0	0,0	15,0	4	35 000	55%	1 155 000
2004	485	15	3,09%	10	0,3	15,3	4	35 000	58%	1 242 360
2005	470	14	2,98%	20	0,6	14,6	4	35 000	61%	1 246 840
2006	455	14	3,08%	30	0,9	14,9	4	35 000	64%	1 335 040
2007	440	13	2,95%	40	1,2	14,2	4	35 000	67%	1 331 960
2008	425	13	3,06%	50	1,5	14,5	4	35 000	70%	1 421 000
2009	410	12	2,93%	60	1,8	13,8	4	35 000	73%	1 410 360
2010	395	12	3,04%	70	2,1	14,1	4	35 000	76%	1 500 240
2011	380	11	2,89%	80	2,4	13,4	4	35 000	79%	1 482 040
2012	365	11	3,01%	90	2,7	13,7	4	35 000	82%	1 572 760
2013	350	11	3,14%	100	3,0	14,0	4	35 000	85%	1 666 000
2014	335	10	2,99%	110	3,3	13,3	4	35 000	88%	1 638 560
2015	320	10	3,13%	120	3,6	13,6	4	35 000	91%	1 732 640
2016	305	9	2,95%	130	3,9	12,9	4	35 000	94%	1 697 640
2017	290	9	3,10%	140	4,2	13,2	4	35 000	97%	1 792 560
2018	275	8	2,91%	150	4,5	12,5	4	35 000	100%	1 750 000
Total	6 200	187	3,00%	1 200	36	223				23 975 000

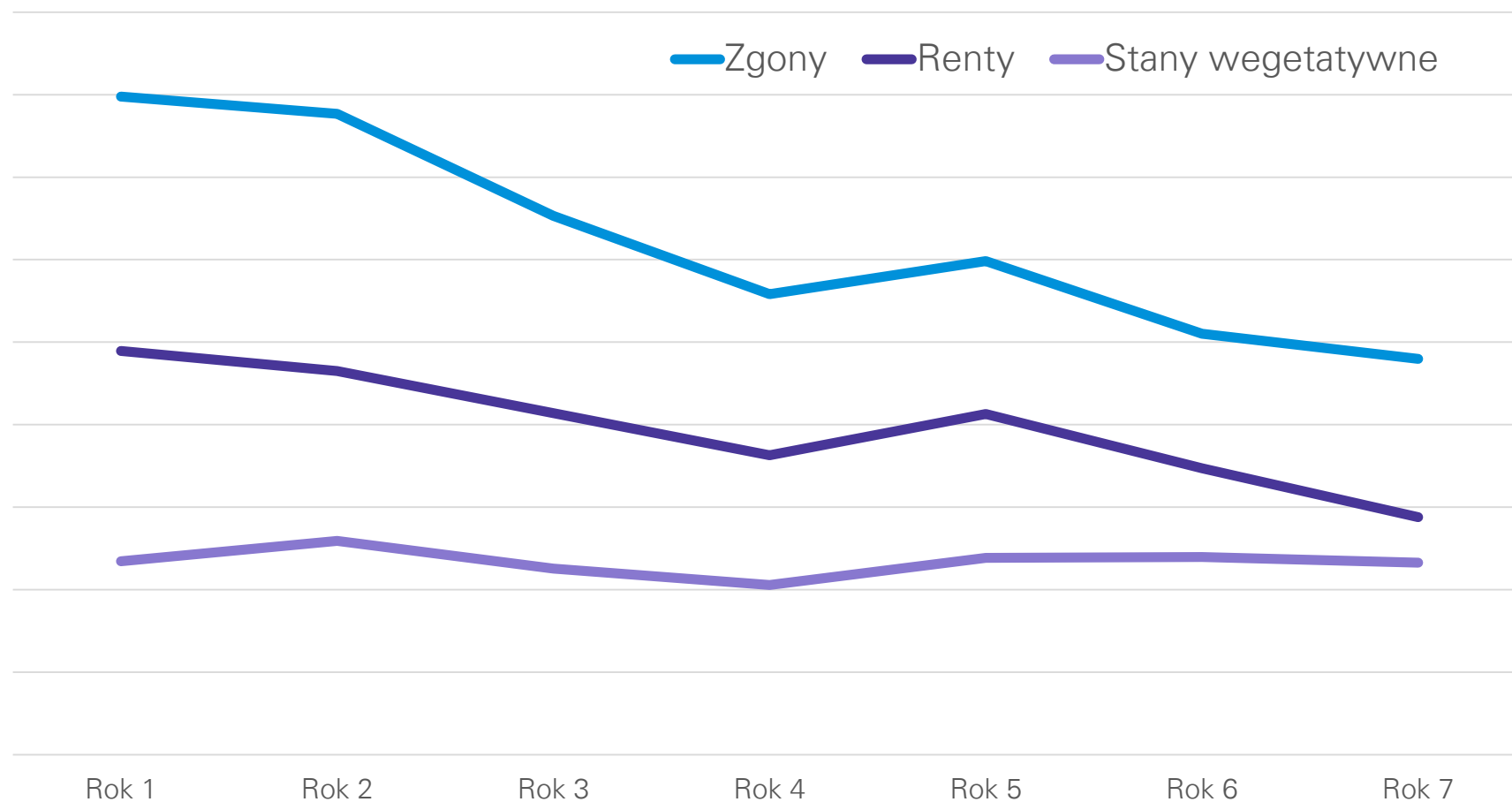
Ostateczna wartość szkód – oczekiwana ostateczna wartość zadośćuczynień, wyznaczona jako wynik oczekiwanej liczby, średniej wartości zadośćuczynienia oraz prawdopodobieństwa zgłoszenia/przyznania.

Metody wyceny rezerw

Wycena na podstawie ograniczonych danych

Alternatywna metoda wyceny zobowiązań

Wycena na podstawie ograniczonych danych - schemat

Rok zdarzenia	Liczba zgonów udział Spółki	Wsp. tr. uszczerków %	Ostateczna liczba tr. uszczerbków	Liczba roszcujących	Średnie roszczenie	Prawdopodobieństwo zgłoszenia	Ostateczna wartość szkód
2003	700	0,50%	3,5	4	35 000	55%	269 500
2004	685	0,50%	3,4	4	35 000	58%	278 110
2005	670	0,50%	3,4	4	35 000	61%	286 090
2006	655	0,50%	3,3	4	35 000	64%	293 440
2007	640	0,50%	3,2	4	35 000	67%	300 160
2008	625	0,50%	3,1	4	35 000	70%	306 250
2009	610	0,50%	3,1	4	35 000	73%	311 710
2010	595	0,50%	3,0	4	35 000	76%	316 540
2011	580	0,50%	2,9	4	35 000	79%	320 740
2012	565	0,50%	2,8	4	35 000	82%	324 310
2013	550	0,50%	2,8	4	35 000	85%	327 250
2014	535	0,50%	2,7	4	35 000	88%	329 560
2015	520	0,50%	2,6	4	35 000	91%	331 240
2016	505	0,50%	2,5	4	35 000	94%	332 290
2017	490	0,50%	2,5	4	35 000	97%	332 710
2018	475	0,50%	2,4	4	35 000	100%	332 500
Total	9 400	0,50%	47				4 992 400

*) wartości przykładowe;

**) zakład ubezpieczeń powinien obliczyć / ustalić te wartości na podstawie własnych analiz

Wycena na podstawie ograniczonych danych - Wyjaśnienia (1/3)

*) wartości przykładowe

Rok zdarzenia	Liczba zgonów udział Spółki	Wsp. tr. uszczerków %	Ostateczna liczba tr. uszczerbków	Liczba roszczących	Średnie roszczenie	Prawdopodobieństwo zgłoszenia	Ostateczna wartość szkód
2003	700	0,50%	3,5	4	35 000	55%	269 500
2004	685	0,50%	3,4	4	35 000	58%	278 110
2005	670	0,50%	3,4	4	35 000	61%	286 090
2006	655	0,50%	3,3	4	35 000	64%	293 440
2007	640	0,50%	3,2	4	35 000	67%	300 160
2008	625	0,50%	3,1	4	35 000	70%	306 250
2009	610	0,50%	3,1	4	35 000	73%	311 710
2010	595	0,50%	3,0	4	35 000	76%	316 540
2011	580	0,50%	2,9	4	35 000	79%	320 740
2012	565	0,50%	2,8	4	35 000	82%	324 310
2013	550	0,50%	2,8	4	35 000	85%	327 250
2014	535	0,50%	2,7	4	35 000	88%	329 560
2015	520	0,50%	2,6	4	35 000	91%	331 240
2016	505	0,50%	2,5	4	35 000	94%	332 290
2017	490	0,50%	2,5	4	35 000	97%	332 710
2018	475	0,50%	2,4	4	35 000	100%	332 500
Total	9 400	0,50%	47				4 992 400

Liczba zgonów udział Spółki – udział Spółki w ogólnej liczbie zgonów (statystyki policyjne) wyznaczony na bazie udziału w rynku liczonego składką zarobioną lub liczbą polis.

Wycena na podstawie ograniczonych danych - Wyjaśnienia (2/3)

*) wartości przykładowe

Rok zdarzenia	Liczba zgonów udział Spółki	Wsp. tr. uszczerków %	Ostateczna liczba tr. uszczerbków	Liczba roszczących	Średnie roszczenie	Prawdopodobieństwo zgłoszenia	Ostateczna wartość szkód
2003	700	0,50%	3,5	4	35 000	55%	269 500
2004	685	0,50%	3,4	4	35 000	58%	278 110
2005	670	0,50%	3,4	4	35 000	61%	286 090
2006	655	0,50%	3,3	4	35 000	64%	293 440
2007	640	0,50%	3,2	4	35 000	67%	300 160
2008	625	0,50%	3,1	4	35 000	70%	306 250
2009	610	0,50%	3,1	4	35 000	73%	311 710
2010	595	0,50%	3,0	4	35 000	76%	316 540
2011	580	0,50%	2,9	4	35 000	79%	320 740
2012	565	0,50%	2,8	4	35 000	82%	324 310
2013	550	0,50%	2,8	4	35 000	85%	327 250
2014	535	0,50%	2,7	4	35 000	88%	329 560
2015	520	0,50%	2,6	4	35 000	91%	331 240
2016	505	0,50%	2,5	4	35 000	94%	332 290
2017	490	0,50%	2,5	4	35 000	97%	332 710
2018	475	0,50%	2,4	4	35 000	100%	332 500
Total	9 400	0,50%	47				4 992 400

Współczynnik najcięższych przypadków do zgonów – oczekiwany stosunek liczby najcięższych przypadków do liczby zgonów na udziale Spółki.

Wycena na podstawie ograniczonych danych - Wyjaśnienia (3/3)

*) wartości przykładowe

Rok zdarzenia	Liczba zgonów udział Spółki	Wsp. tr. uszczerków %	Ostateczna liczba tr. uszczerbków	Liczba roszczących	Średnie roszczenie	Prawdopodobieństwo zgłoszenia	Ostateczna wartość szkód
2003	700	0,50%	3,5	4	35 000	55%	269 500
2004	685	0,50%	3,4	4	35 000	58%	278 110
2005	670	0,50%	3,4	4	35 000	61%	286 090
2006	655	0,50%	3,3	4	35 000	64%	293 440
2007	640	0,50%	3,2	4	35 000	67%	300 160
2008	625	0,50%	3,1	4	35 000	70%	306 250
2009	610	0,50%	3,1	4	35 000	73%	311 710
2010	595	0,50%	3,0	4	35 000	76%	316 540
2011	580	0,50%	2,9	4	35 000	79%	320 740
2012	565	0,50%	2,8	4	35 000	82%	324 310
2013	550	0,50%	2,8	4	35 000	85%	327 250
2014	535	0,50%	2,7	4	35 000	88%	329 560
2015	520	0,50%	2,6	4	35 000	91%	331 240
2016	505	0,50%	2,5	4	35 000	94%	332 290
2017	490	0,50%	2,5	4	35 000	97%	332 710
2018	475	0,50%	2,4	4	35 000	100%	332 500
Total	9 400	0,50%	47,0				4 992 400

Ostateczna liczba najcięższych przypadków – oczekiwana liczba najcięższych przypadków wyznaczona poprzez zastosowanie współczynnika relacji % najcięższych przypadków do liczby zgonów na udziale Spółki.

Dziękuję

© 2018 KPMG Audyt Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k. jest polską spółką z ograniczoną odpowiedzialnością i członkiem sieci KPMG składającej się z niezależnych spółek członkowskich stowarzyszonych z KPMG International Cooperative ("KPMG International"), podmiotem prawa szwajcarskiego. Wszelkie prawa zastrzeżone.

Zastrzeżenie prawne

Zastrzeżenie prawne

Informacje zawarte w niniejszym dokumencie mają charakter ogólny i nie dotyczą konkretnego podmiotu. Informacje zostały wybrane na podstawie naszej oceny tego, co jest najbardziej istotne z uwagi na cel niniejszej prezentacji. Informacje te opierają się na naszym doświadczeniu podczas przeprowadzania audytów SFCR. Przedstawione informacje mogą nie być odpowiednie do celów innych niż cel niniejszej prezentacji.

Biuro KPMG w Warszawie

ul. Inflancka 4a

00-189 Warszawa

T: +48 (22) 528 11 00

F: +48 (22) 528 10 09

kpmg.pl

Prelegent KPMG:

Łukasz Licznernski

CEE Risk & Actuarial Services

Menedżer

T: + 48 22 528 1076

E: llicznernski@kpmg.pl

KPMG Poland

© 2018 KPMG Audyt spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k. jest polską spółką komandytową i członkiem sieci KPMG składającej się z niezależnych spółek członkowskich stowarzyszonych z KPMG International Cooperative ("KPMG International"), podmiotem prawa szwajcarskiego. Wszelkie prawa zastrzeżone.